

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.
 A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírószágok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:
 Brassó, Szt.-János-utca 19. sz. I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4-5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Győssy István farszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.
KIADÓ-HIVATAL
 Brassó, Szent-János-utca 19. sz. (új) I. emelet, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.
 Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETESI ÁR
 helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
 Egész évre 7 frt, félre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
 4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.
 Nyílttér közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:
Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapestben:** Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus) Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, **Bécsben:** Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelk Alajos, Dukes M.; **Berlinben:** Rudolf Mosse **Frankfurtban:** Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Városatyáink szíves figyelmébe.

(+) Mi szépen épül Budapest! Valóban gyönyörűség látni.

A rozzant s lebontásra ítélt Ujépület háta mögött jártam, hol egy évtizeddel ezelőtt végtelen faraktárak állottak még; s most nem győztem csodálni a paloták sorát, mely ott gomba-módra felnőtt a földből.

A Duna-parton épül Budapest s Magyarország leendő büszkesége, a fényes országház és ennek főterengelyében a Váci-körútra vezető Alkotmány-utca, szebbnél szebb palotáival. Földművelési és igazságügyi ministerium, az V. kerületi reáliskola és gymnasium, a mentő-egyesület s a journalisták palotája, a kereskedelmi akadémia s hogy végül említsük ez épületeknek legművésziességét, az unitáriusok temploma és bérháza. S az ezen épületek legtöbbjén alkalmazott emléktáblákon azon már-már stereotypnak tetsző mondattal találkozunk: „Épült a főváros általeczélra nagy-lelkűen átengedett telken”!

Ha csupán az ezen városrészben a főváros által közcélokra elajándékozott telkek értékét összegezzük, azt fogjuk találni, hogy az összérték milliókat képvisel s nem csodálkozhatunk rajta, ha a fővárosnak nem egy rövidlátó városatyja elkeseredetten csapja össze kezét, kárhoztatván a közvagyonnak ilyenén elprédálását!

Mi jók volnának e milliók a város pénztárában!

S igazán oda kerültek volna?

Ott állana-e ama fényes palotasor, ha a város intéző körei nem tartották volna kötelességüknek a vállalkozási és építkezési kedvet a rendelkezésükre álló minden eszközzel támogatni?

Egyik-másik épület talán felépült volna amúgy is, — bizonyára nem e helyen, melynek kiépítése éppen kíváncs volt s bizonyára szerényebb külsővel és nem oly rövid idő alatt, — de nagy része ez épületeknek a város nagy-lelkűsége nélkül sem most, sem később nem

épült volna fel. A tér ott az Ujépület mögött ma is pusztaság volna s holt tőkét képviselne, ma pedig — bár nem a város tulajdona többé — a városnak is jövedelmez s ezenfelül annyi művészek s ezer meg ezer munkásnak adott keresetet évek során át.

Egy város felvirágzásának, növekedésének nélkülözhetlen kelléke annak terjeszkedése s az építkezési kedv hőmérője a város életrealóságának.

Brassó e tekintetben valóban szomorú képet nyújt. E hőmérő oszlopa határozottan a zérus alatt áll s ezen nem is szabad csodálkoznunk.

Néhány szerencsétlen építkezési vállalat, (csak a nyugdíjintézet bérházára akaruk utalni) e tekintetben minden vállalkozási kedvet tönkretett. Kinek is volna kedve építkezni, ha azon eshetőségre kell gondolnia, hogy az emelendő épület esetleg kétszer annyiba fog kerülni, mint a mennyit ő arra szánhat.

Az ily tapasztalatok által lelohasztott vállalkozási kedvnek fölélesztésére pedig nemcsak hogy semmi sem történik, sőt ellenkezőleg, annak inkább akadályok gördítenek útjába.

Kérdjük: ha valakinek volna kedve építeni, hol szerezhet telket, ha csak nem vesz drága pénzen egy már beépített?

Az idegen azt hihetné, hogy talán nincs többé Brassónak beépítésre alkalmas helye. — Dehogyan nincs! csak hogy a város tulajdonát képezi; s elvben a város kíváncsának is tartja beépítésüket, azonban egyrészt oly magas árt szabott azokra, másrészt annyi nehézséggel van összekötve s oly hosszadalmas procedura a várostól telket venni, hogy nem akad vagy alig akad ember, ki ily merényletrel rászánja magát s ha mégis akar építeni, inkább vesz kevésbé szép, drágább s czélszerűtlenebb fekvésű beépített telket s a város telkei üresek maradnak, a telek holt tőke marad, mely nem jövedelmez semmit és Brassó stagnál.

Mindezeket ismételtelen volt már alkalmunk elmondani, de elmondjuk újra s újra és remél-

jük, végre mégis lesz eredménye s történik valami.

Hogy mi volna a teendő, arra is utaltunk már, de nem mulaszthatjuk el e helyen ismételni. A város örökáron vagy ajándékkép engedje át a beépítésre alkalmas telkek egy részét és pedig azokat, melyeken olcsóbb épületek volnának emelhetők, egy magán társulatnak vagy egyesületnek, felhatalmazva azt azoknak szabad kézből való eladására, minimális áron. Kezességet vállalunk érte, hogy mihelyt ezt megtette, mihelyt megteremtette a lehetőséget arra, hogy olcsó családi lakóházak épülhessenek, az építkezési kedv fel fog éledni s a ma nem jövedelmező, holt tőkét képviselő telkek lakóházakkal fognak benépesedni s azok dúsan fognak jövedelmezni, nemcsak, de mihelyt a mozgalom megindult, termékenyítőleg fog hatni városunk fejlődésére minden tekintetben.

De a dolog nem tűr késedelmet, azt nem lehet halogatni s ismét halogatni. Az idő halad s minden használatlanul eltelt nap pótolhatlan veszteséget jelent.

Hogy idegenforgalmunk ez évi öröndetes lendülete, melyet éppen 10 hónappal ezelőtt előre megjósoltunk, városunkat annyira készületlenül találta, — meggyőződésünk szerint már is végzetes s nehezen pótolható csapás. Muljék el még egy s újra egy év — pedig az idő gyorsan mulik — s a viszonyoknak városunkra oly kedvező alakulása kárba veszett és azt soha senki pótolhatni nem fogja.

Pedig lakások teremtése a legégetőbb hiányt orvosolná.

Ma az alkalom kedvező; az utódok áldását biztosítja magának, ki azt felhasználva, értékesíti a polgárság javára, — de a halogatás veszélyezteti a sikert.

Pár ezer forintnyi áldozat árán milliókat lehet a jövő számára szerezni, de tenni kell!

Bár beszélhetnénk angyalok nyelvén, hogy késedelmező városatyáinkat végre cselekvésre bírjuk. Az idő gyorsan mulik, „jam ardet proximus Ucalegon”, de csak tanácskozá-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Soknyelvűség.

(Vége.)

Az eddig elmondottak tehát, mint tapasztalati igazságok ellentmondanak az idegen nyelvek sikeres tanításának az iskolában, mert azt mutatják, hogy teljesen correctül egy nyelvet sem lehet — a tudás minden fokát tekintve — elsajátítani; továbbá azt is mutatják, hogy az idegen nyelv éppen tanulás közben károsan hat magára az anyanyelvre. És mégis ragaszkodunk egy-egy idegen nyelvhez; irányadó köreink rendeleteikkel, tanterveikkel, utasításaikkal folyton izgatnak hol a classicus, hol a modern nyelvek mellett. Így pld. ez utóbbiakból már korán, az elemi iskola második osztályába okkal-móddal besorozták a német nyelvet, — természetesen némi localis érdekek szem előtt tartásával.

Ez a körülmény, szemben az eddig elmondottakkal, szinte anomaliának tetszik. De csak tetszik, valósággal nem az. Mert bizonyos körülményekkel, hogy ne mondjam féltékenységgel anyanyelvünk iránt, lép fel a tanterv kívánalma, a józanon belátó ész s az ezen alapuló módszeres eljárás. Teszem az elemi iskola második osztályában a német nyelv tanítása — igen helyesen — sem grammatikai, sem szótárszerű tanítás, hanem csak gyakorlás a phonetikához.

s ez teljesen elég is arra, hogy a fül korán hozzászokjék az idegen nyelv ama sajátos hangjaihoz, melyek az anyanyelvben nincsenek meg, hogy korán észrevegye a hangsúlyozás különbségét, mely a maga nyelve és az idegen nyelv között feltűnik. Elvégre is a phonetika minden idegen nyelv ismeretének egyedüli alapja, mert a rosszul kiejtett szót mástól hallva, sem magunk nem értjük, sem mások a mi beszédünkben nem fogják értelmezhetni.

Érdekes példát idézhetek arra nézve is, hogy valaki a nyelvet grammatikából megtanulta ugyan, de nem helyesen, mert a hangtanra és hangsúlyozásra nem is gondolt. Az európai unitáriusok congressusán Londonban hiába beszélt az öreg Brassai angolul: senki sem értette meg; végre is írásban kellett benyújtania értekezését. — Bizony a nyelvet s ennek hangmódosulásait nem könyvből, hanem ajakról, élő nyelvből lehet csak megtanulni; nem elég oda a belérzők: az értelem, a fül, érzékeink belső világának legszerencsésebb alkotásu csatornája szükséges.

A mi a hangtan gyakorlásán túl még egy-két olvasmánynak, pár versikének betanulásából áll az idegen nyelv tanulásának e fokán, az a nyelvérzék korántsem veszélyezteteti, azzal vagy a nélkül a nyelv épsége biztos épülhet tovább. Itt fölösleges tehát bővebben bonczolgatni azt, a minek hatása nem negatív az anyanyelvre, sőt tényezője egy később elsajátítandó nyelvnek.

Egészen más kérdés, ha az idegen nyelvet tanulásunk anyagává tesszük, főleg, ha azt mesterségesen akarjuk az iskolába bevezetni. E tekintetben a nyelvtanítók csak ezelőtt 8-10 évvel is meglehetősen eltértek egymástól. Voltak s vannak olyanok, kik szerintem ama helyes utat tapodják, hogy az idegen nyelv tanítása támaszkodjék egy már grammatikailag is ismert nyelvre. Ez nem csak chablonszerű eljárás, hanem valóságos lélektani követelmény s ebből folyó helyes módszertani tapintat, melynek szabálya örök és változhatlan: valamint a természetben a kisebb testet a nagyobb magához vonzza s magával társítani igyekszik, hogy azzal compact egészség össze-nőjjön, teljes, kerek alakká fejlődjön, úgy az ismert mint pozitív egész a hiányzó elemet, hogy annál ke-rekebbé, annál kialakultabbá váljék, törekszik azon elemek után, melyek vele egyneműek, hasonlóak — vagy röviden szólva: ismerethez kell kötnünk az ismeretlent. Így a nyelvet tanulásánál is, kell keresnünk egy nagyobb ismert egészet, mely mellé — a hasonlóság avagy a különbség elve szerinti eljárásnál fogva — az idegen nyelv elemei beillenek.

Ámde igen sokan függetlenül, az anyanyelv egybevetése nélkül akarják tanítani egyik vagy másik modern nyelvet, csak azért, hogy az idegen nyelv meg ne rontsa az anyanyelv iránti érzéket s ez tényleg igen sok helyt ma is dívik. Teszem a giesseni nyelv-művelő társaság el is vetette azt a követelést,

ról hallunk, értekezéseket olvasunk e kérdésről, — de tettek, cselekvésnek eddig semmi nyomát sem tudjuk fölfedezni s szavunk megértetlenül hangzik el a pusztában.

Külföld.

Caprivi hazutazása. Caprivi német birodalmi kancellár és Crispi miniszterelnök nov. 9-én búcsúztak el egymástól a milánói pályaudvarban. Az összegyűlt sokaság a kancellárt szíves óvációkban részesítette. A közönség Crispi miniszterelnököt a pályaudvarból távozóban lelkesülten megéljenezte. Crispi visszaért Romába.

Ferdinánd fejedelem. Ferdinánd fejedelem 10-én fogadta ünnepélyesen a szobránye küldöttségét, mely a válaszfeliratot nyújtotta át. A válaszfelirat többek közt a következőket mondja: A nemzet képviselői lelkesedéssel fogadták azt a kijelentést, hogy a fejedelem és kormánya, mely bírja a nemzet teljes bizalmát, el vannak tököelve, a jövőben is az eddigi politikát követni és örömmel biztosítják királyi Fenségedet, hogy a bolgár nép nem fog visszariadni semmi áldozattól, hogy e politikát végleg diadalra juttassa.

Román irredenta. Bukarestből jelentik a „Bud. Hírlap”-nak: Az itteni egyetem növendékei elhatározták, hogy tíz tagu bizottságot küldenek ki, mely francia és német nyelven szerkesztett emlékiratában fel fogja sorolni mindama sérelmeket, melyeket a hegyen túl, vagyis Magyarországon lakó románok szenvednek. A bizottság egyuttal szabályzatot is fog kidolgozni egy olyan egyesület megalakítására, mely a hegyentúli románokat segítse. Egyuttal gondoskodni fog a szükséges anyagi eszközök beszerzéséről is. Később gyűlésre fogják összehívni az összes egyetemi hallgatókat. Hogy ez alatt csupán a román egyetemek hallgatóit értik-e, azt nem lehet a határozatból kivenni. A gyűlés a román sajtó pártfogását is kéri ez ügy számára.

Olasz képviselők beszédei. Luzatti képviselő nov. 9-én beszédet tartott a Garibaldi-színházban. Beszédében hangsúlyozta a pénzügyi ellensúly helyreállításának szükségességét. Nem kellene — úgy mond — új adósságok sem. A szónok ellenzi a fönnálló s a méltányosságnak megfelelő kereskedelmi szerződések felmondását; ilyen méltányos szerződés lényegében véve az Ausztria-Magyarországgal fennálló. Így végzi szavait: A hármasszövetség, melynek Anglia segédkezik, méltósággal képviseli a békét. Célja: fentartani a Földközi-tengeren az egyensúlyt és megóvni bennünket az Oroszország által képviselt szláv népek hegemoniájától. Ez a hegemonia egyértelmű volna Ázsia uralmával Európa fölött. Olaszország, mely arra törekszik, hogy a nemzeti jelleg megóvásával a német és a francia műveltséggel assimilálódjék és a mely függetlenséget 1859-nek és 1866-nak köszöni, különösen alkalmas arra, hogy Angliával együtt közbenjáró legyen Németország és Franciaország között.

Nicotera a salernói városi színházban, beszédet tartott választóihoz. A beszéd alapgondolatait a következőkben foglalta össze: Olaszországnak és kormányának szigorú kötelessége a lét-

rejött megállapodásokat szem előtt tartani, a nélkül, hogy hatalom- vagy dicsvágy által ellenségeket szerezzen magának. Minél kevesebbet fejtegetik az állam és egyház közötti viszonyt, annál nagyobb a nyereség. Helyesen alkalmazott szabadság a leghathatósabb eszköz az állam és az egyház közti harc okainak enyhítésére, sőt esetleg megszüntetésére s nem engedmények, nem üldözés vagy kihívás, hanem a két hatalom functioninak szoros meghatározása által. A socialis kérdést nem szabad az utoza prédájául dobi és haszontalan üldözésekkel elmérgesíteni.

Belföld.

Országgyűlés. A képviselőház, nov. 10-iki ülésén a pénzügyi tárca költségvetését vette tárgyalás alá. Az ülés elején Csáky Albin gr. vallás- és közoktatásiügyi miniszter betértesztette a közoktatás állapotáról szóló jelentésének második részét, mely a középiskolákra és felsőbb tanintézetekre vonatkozik.

A pénzügyi budget általános vitáját Hegedűs Sándor nyitotta meg, melyben ismertette a pénzügyminiszterium költségvetését. Utána Gaál Jenő (pécskai) a szeszipar érdekében szólalt föl, azt vitatva, hogy az új szeszdó sokat ártott szesziparunknak. Veres József az adóbehajtási közegek állítólagos visszaéléseiről beszélt s azt mondotta, hogy az adóki- vetésért az adóisztviselek percentet huznak, azért emelik azt úgy föl. Andreánszky Gábor báró a tisztviselők fizetésének fölemelését sürgette.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter a felszólalásokra részletesen s szabatosan válaszolt. Védelmébe vette a szeszdótörvényt, mely ha nem is teljesítte a hozzáfűzött várakozásokat, azt mindenesetre kivitte, hogy a szeszipar hanyatlását megakasztotta, korlátot szabott a túltermelésnek s így a szeszipar helyzete ma már lényegesen kedvezőbb, mint a szeszdó-törvény előtt volt. Azt az ellenzéki állítást, hogy az adóki- vetésért az eljáró közegek percentet kapnak, valósággal nevetségessé tette. A ház egyhangu helyeslése között jelentette ki, hogy a pénzügyi közegeket kortes czélokra sem pro sem contra fölhasználtatni sohasem engedte s soha sem is engedi. Szóba hozatván a telepítés kérdése is, kijelentette, hogy a kormány a telepesek számára templomról és iskolákról mindig gondoskodik, és pedig vallásfelekezeti különbség nélkül. A tisztviselők fizetésének szabályozásáról szerkesztendő törvényjavaslatban lesz ez az ügy elintézve, mert a fizetéseket nem csak egyszerűen emelni, hanem arányosítani és szabályozni is kell, a mi legkésőbb az 1892-ik évi állami költségvetésben fog már érvényesülni.

Vadnay Andor a pénzügyminiszter figyelmét arra hívta fel, hogy hivatalnoki karunkban a szellemi proletariátus egyre terjed s így a pénzügyigazgatóságnál most ujabbán rendszeresítendő állásokból jó lenne több pénzügyi titkári állást létesíteni, a tervezett fogalmazói helyek helyett.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter kijelentette, hogy a most rendszeresítendő 43 pénzügyi fogalmazói álláshoz ragaszkodik, mert ezeknek feladata lesz a községek adókezelésének felülvizsgálata, a mely az-

tán meg fogja szüntethetni a Szendrei-féle panaszokat.

A pénzügyi igazgatóságok tételénél Vályi Árpád a pénzügyi adminisztráció reformját sürgette s az adóki- vetések elkészése miatt panaszkodott. Wekerle Sándor pénzügyminiszter megjegyezte, hogy az adó-előírások pontosabb eszközöltetésére az erélyesség még nem elég, mert annak előfeltétele a rendszeres községi adókezelés.

*

Az elkeresztelések kérdése. Remélni lehet, hogy a kormány, ha az elkeresztelések kérdése a költségvetési vita alatt szóba kerül, eddigi álláspontját úgy fogja kifejteni, hogy az ellenzéki képviselőknek, ha önmagunkhoz hívek akarnak maradni, nem lesz lehetséges ennek propositiájából a kormányt megtámadni. Az természetesen nincs kizárva, hogy a kormányt a túlzók éppen határozottsága miatt fogják megtámadni, e tekintetben azonban csekély támogatásra fognak találni.

Műkedvelő előadás.

A brassói iparos ifjak önképző és betegsegélyező együletének színi szakosztálya vasárnap tartotta meg az általunk már jelzett előadást, színpadra hozván szűfolt ház előtt Lukácsy Sándor kedvelt népszínművét, a „Vereshaju”-t.

A mennyire örvendtünk az élénk pártfogásnak, mely a telt házban nyilvánult, ép oly jól esett tapasztalnunk, hogy az előadás a közönség várakozását teljesen kielégítette s nemcsak erkölcsi, de szép anyagi sikert is eredményezett.

Az est hősnője természetesen Hatházi Nella k. a. volt, ki a czímszerepet kedves, üde játékaival tette élvezetessé, tetőzve ezt szépen énekelt dalaival. Ujrázás, kihívás volt jutalma a közönség részéről és egy felnyújtott kis csomag, mely kedves meglepetést tartalmazott. — Szele Róza k. a. Boglár Ágneszt játszta oly híven, oly szépen, hogy már eddig is előnyösen ismert kiváló tehetségének újabb elismeréssel kell adóznunk; több jelenetben valósággal elragadta a közönséget, mely nem fukarkodott elismerésével. — Özvegy Sajgóné szerepébe Zakariás Béláné u. a. teljesen beletalálta magát s pár rendkívül sikerült jelenete tagadhatlan tetszést uralt. — Szele Emma k. a. Zsófia egyike volt azon kedves alakításoknak, melyeket csak ritkán élvezhetünk; a kisasszony szép megjelenés — és nehéz, de hálás szerepének helyes megoldása annál elismerésreméltóbb, minthogy ez ízben először volt színpadon.

Szemes Borcsa alakításában Kelemen Róza k. a. remekelt, ki az özvegy menyecske szerepét helyesen fogta fel és sikerrel oldotta meg, — míg Zavicsa Mari k. a. olyan tűzrőlpattant Csinos Julcsát mutatott be, hogy el lehetett róla mondani: igazán helyre menyecske! — Hatházi Róza k. a. (Pozdorjáné), Misinczki Fanni k. a. (Csaholyné), Török Ferenczné u. a. (Gubásné), Benedek Etelka k. a. (Fontosné), Filing Aurélia k. a. (egy leány), rövid szerepüket szintén helyesen oldották meg, helyenkint derűtséget idézván elő; úgyszintén N. N. k. a. (egy asszony), valamint az utolsó felvonás cziczázó leányai is megemlést méltók.

A férfi szereplők részéről első helyen áll Rod zievics Simon, ki mint Veréb Jankó kedves mulatságot szerzett a közönségnek, az egész estét betöltő sikerült játékaival, mely eddigi működésének betetőzése volt; hogy mindig a közönség kedvence volt, bizonyosság rá a sok taps és kihívás, mely nemcsak a „Sum-sum” elénklése után, de több jelenetben zajosán nyilvánult. — András, a komoly tanulmányt igénylő nehéz szerep, Keresztes János avatott kezében volt, ki sok routinnal játszik, de még szebben énekel; természetes, hogy ilyen játékos nem lehet el ujrázás és taps nélkül. — Vass György ez alkalommal a Sajgó Ferke meglehetősen monoton szerepére vállalkozott s ha ez nem talált oly élénk rokonszenvre, mint más játéka, bizonyára nem ő az oka; de kárpótolta magát pár dala elénklésével, a melyek jó hangjáról tanuszkodnak. — Keszeg Mihályt, a minden áron házassodó és rátartós paraszt grófot, Török Ferencz játszta, sok derűtséget szerezve vele a nevetni szeretőknek, — míg fia Bálint szerepében Bene Ferencz több előnnyel játszotta a hetyke bakancsos „wirklicher gefreiter”, mint a szelid szerelmest.

Balogh József, mint Koppancs Misa, Kovács Károly, mint Boglyás Pál, rövidebb szerepüknek előnyére váltak; szintúgy sikerült Duka Béla és Réczy András alakítása, előbbié mint Fontos, ez mint Gubás; valamint Benedek József és Szabó

hogy az idegen nyelvi oktatás az anyanyelvbeli jártasságot is előmozdítsa és elmellőzték az erre legalkalmasabbnak kínálkozó eszközök is, az anyanyelvre való jó fordítást. E tévedés több mint nevetséges, valósággal romlásra vezet. Elfelelték az alapos németek, hogy az első után következő nyelvet vagy nyelveket senki sem tudja a már előbb megtanulttól függetlenül elsajátítani. Hiszen az idegen nyelv tudásának bármelyik fokán is, előbb a maga nyelvén gondolkodik az ember s azután fordítja át a maga gondolatát más nyelvre; először összeveti a maga nyelvének constructióját a másik nyelv constructiójával s csak akkor fejezi ki magát. Először magyarul gondolkodik pld. a magyar ember s azután fejezi ki magát e vagy ama nyelven — feltéve, ha azt a nyelvet érti, avagy beszéli. Ez az összevetés, mint lelki működés, természetesen oly gyors, oly rövid időközű, mint a mily gyors a beszélgető lelki működése, ki — a mint tudjuk — nem is gondolja, hogy a mikor beszél, gondolkodik is. Ámde, ha ez az összevetés kimarad, oka lesz annak, hogy a tanuló eleinte az előbb tanult nyelv sajátosságait, pld. az anyanyelvét összevegyíti, belekeveri az ujonnan tanult nyelv sajátosságaiba, később pedig úgy össze-vissza hányja-veti, hogy abból minden egyéb lesz, — csak értelemre ható előadás nem lehet.

Hogy ez így van s így volt, arra már példát is

idéztém a jelen század elején élt öreg uraink nyelv ismereteiről.

Mindezekből, azt hiszem, kiviláglik az, hogy egy nyelvet sem lehet s nem szabad úgy tanítanunk, hogy az a már ismert nyelvvel össze ne hasonlítottassék; csakis egy nyelv vétessék először a tanítás tárgyául; két nyelv — teszem német és francia — nem tanítható oly párhuzamban egymás mellett, hogy akár az egyik, akár a másik a magyarra ne támaszkodjék.

Legyen a tanítás közvetlen avagy grammatikai módszerrel kerestülvive is, lehetetlen ignorálni a nyelvek elsajátításánál előtérbe álló lelki processust, pld. a magyarnak született magyar ember magyar gondolkodásmódját. Az idegenszerűség csak hangokban nyilvánulhat, de a lélek kinyomatát soha sem fejezi ki tisztán, mint nem fejezte ki a nagy Humboldt, Leibnitz francia nyelvismere — a németet.

Igen, mert bármely nemzet geniusának csak egy világa van: hazája, egy istene: nemzete, csak egy érzelm hevíti: a fajszeretet. Avagy, mint a költő mondja:

„Száz virága van a méhnek
És csak egy a méh kasa...
Bármily messze száll az ének,
Fészke mindig a haza.”

... h s.

Vilmos (Palkó és Peti) elég ügyes parasztleányek voltak. Végül nem szabad megfélekezni Sz. J.-ról, a Sári szolgáló alakítójáról, ki e kelletlen szerepet élvezetessé tudta tenni, megnevetette vele a nézőket.

Az egész előadás sikerültnek mondható s a hol a közönség kedvezően ítélte, ott fölösleges volna bővebben kritizálni. A darabban előforduló dalok, melyeket az egyet dalszakosztálya énekelt, úgy a szakosztálynak, valamint derék tanítója Nagy Ferencnek is dicséretére válnak.

A rendezés legnehezebb szerepe is szakavatott kezekben volt s teljes elismerést érdemel; úgy az egyes magánjelenetek állásai, valamint az egész csoportosítás, — melyek ha helyesek, nem tűnnek úgy fel, de annál szembeszökőbbek, ha ügyetlenek, — arra mutatnak, hogy az egyet színi-szakosztálya a nagyobb darabok előadására is kellő erővel rendelkezik.

Ha valami, úgy a színpad szegényes állapota róható meg, mely bizony nem szerez dicsőséget városi színházunknak; a másik az, hogy derék iparos polgárságunkon kívül csak keveseket láttunk más osztályokból s ezt nemcsak mi sajnáljuk, de szinte fáj a működőknek is. Pedig ez nincs jól így; törekvő iparos ifjaink megérdemlik a pártolást; de még ha nem is a műveltség kedvéért látogatna oda intelligenciánk, némiképp erkölcsi kötelessége volna egy jó tékony magyar együletet támogatni. — Mindennek dacára a színház tömve volt s előadás után ifjúságunk tánczra kerekedett és jókedvvel, az elért siker boldogító tudatával járta világos virradtig.

Sok ily szép sikert kívánunk a törekvő együletnek!

Nyilvános számadás és köszönet.

A kőhalmi m. kir. állami népiskola szegény tanulóinak segélyezésére 1890. évi október 18-ikán rendezett fillérestélyi alkalmával befolyt 36 frt. 50 kr, felülfizetésekkel és a szegény tanulók segélyezésére küldött adományokból 40 frt. 50 kr. összesen tehát 77 frt.

Kiadás teremért 5 frt., zene 5 frt., tűzifa 1 frt. 30 kr., világítás 2 frt. 34 kr., meghívókért 2 frt. 84 kr., színpadi ablak 1 frt. 50 kr., festék 1 frt. 10 kr., postaköltség 66 kr., apróságok 22 kr., összes kiadás 19 frt. 96 kr. Maradt 57 frt. 4 kr.

Felülfizettek: Dr. Baumgarten Károly (Segesvár) 60 kr., Gyertyánosi Ferencz 1 frt. 60 kr., Falk Károly 20 kr., Józsa P. és Hoffmanné 1 frt. 20 kr., Józsa Vilmos (Szász-Keresztur) 1 frt. 20 kr., Bartha Ferencz 70 kr., Boér Mihály 70 kr., Szigethy István 1 frt. 20 kr., Babós József 1 frt., Dr. Issekutz Gyula 60 kr., Lukovszky József 20 kr., Roth Ferencz 60 kr., Barth Mihály 60 kr., Mürtini Adolf 60 kr., Duka András 20 kr., Lukácsy Kristóf 40 kr., Raicu Clement 20 kr., Dr. Müller H. családja 80 kr., Jákóbi Rudolf 20 kr., Khrestels Pál 20 kr., Karda kapitány 60 kr., Szabó József 10 kr., Czink Károly 10 kr., Orbán Bertalan 1 frt. 20 kr., Chrestels Frigyes 20 kr., Baltesz Frigyes 1 frt. 20 kr., Fekete őrsvezető 60 kr., Kovács N. 10 kr., Máthé 10 kr., Tatrangi 10 kr., Csiki József (Kőhalom) 60 kr., Beáta Mihály 60 kr., Pap Márton 10 kr., Szarka Elek 1 frt. 20 kr., Máthé Adél 60 kr., Téglás 60 kr., Zikéli Adolf 1 frt. 20 kr., Wolf Theobald és Gólián 80 kr., Molnár Gyula (Datk) 1 frt. 20 kr., Bod Gyula 1 frt. 20 kr., Bozin Endre (Apácza) 1 frt. 80 kr., Gál József (Homoród) 60 kr. — Adományokat küldöttek: Ulrich állomásfőnök 1 frt; Mélére Károly ág. ev. lelkész 1 frt; Gáspár József (Királyhalma) 2 frt; Braun Gábor (Kolosvári) 1 frt; Pap Istvánné (Nagy Ilód) 1 frt; Mózes Károly (Héviz) 1 frt; Gutenau Károly országgyűlési képviselő 3 frt; Pap Lukácsné (Brassó) 1 frt; összesen 40 frt. 50 kr.

Fogadják a nemesszívű emberbarátok e szíves adományaikért a kőhalmi m. kir. állami népiskola gondnokságának és tanítótanárságának elismerését és hálás köszönetét.

Kőhalom, 1890. november 7-én.

Dr. Issekutz, Tégla István,
gondnoksági elnök. állami népiskolai igazgató.

NAPI HIREK.

Az időjárás október havában. Október hava, mely szép időjárással szokott nálunk járni, ez egyszer nem a legjobban viselte magát, csunya, őszi időt hozott volt. Ennek jellemzésére közöljük az alanti a brassói meteorológiai állomás észlelési táblázatából vett adatokat:

A légnyomás 698,3 és 718,5 között ingadozott. A maximumot a légsúlymérő 13-án érte, a minimu-

mot 17-én délben mutatta. — Közép légnyomás 711,0. — A hőmérő ingadozásai szintén nagyok voltak. A hőmérő legmagasabb állását október hó 29-én érte el, a mikor délben 19,3 fokot mutatott, a legmélyebb állás 24-én reggel 5,2 fok volt. — Az október havi átlagos hőmérséklet 7,3 volt. A vízpárak nyomása 2,7 és 11,7 között ingadozott s átlagban 6,6 volt, a levegő vízgőztartalmának %-ban kifejezett középértéke 75.

Teljesen derült napok csak a hó elején fordultak elő. A 93 megfigyelés alkalmával 66-szor észleltetett szél és pedig leggyakrabban (29-szer) nyugati szél, 27-szer szélesend. — Csapedék kilencz napon volt és pedig négyszer eső és ötször hó. A legnagyobb csapedék-mennyiség október hó 22-én volt, ugyanis 19,2 m.-m.

De mit érdekel az elmúlt hónap? azt óhajtaná az olvasó tudni: milyen lesz a jelen s a jövő. Arra felel Falb oly pontossággal, a milyennel mi a multról tudunk referálni; csak egy kis különbség van a dologban, nevezetesen, hogy a mit elmondtunk, az megtörtént, de a mit Falb jósl, rendszerint nem következik be.

Uj ref. templom Brassóban. A brassói ev. ref. egyház templomépítő bizottsága, közelebből küldötte ki kebeléből illetékes hatósági engedély mellett, két buzgó hívet és tagját oly czélból, hogy az egyház hívei által magokra vállalt tetemes pénzállozatok után is mutatkozó pénzühiányt lehetőleg országos gyűjtés útján segítsék megszüntetni. Kis A. és Dobrosi F. szálltak a kegyes adakozóknak helységről-helysére lendő fölkeresését megpróbáló hosszú és fáradtságos útra. Jelenleg a Székelyföldön folytatják ez utat s onnan mennek tovább hazánknak Királyhágón túli részeibe, a hitfelekezeti czél mellett bizonyára magyar nemzeti czélt is szolgáló szent ügyben.

Hangverseny.* A kath. jótékony egyesület régi szokásnak hódolva, szombaton este a „Central No 1” nagy termében szegény és árva gyermekek javára hangversenyt rendezett. A hangversenyen Binder Jenő, Dr. Matyéka Károly és Lassel tanár urak, továbbá Brennerberg Victoria Konopaszek Laura kisasszonyok, Jaschik Gyula, Lincz H. és Adlerurak, a Jakab „Dalárda” vegyes kara s a városi zenekar működtek közre.

A szép számmal megjelent közönséget különösen Binder Jenő tanár úr gyönyörű éneke bilincselt le, ki Schumann két dalát elragadó érzéssel adta elő. Konopaszek k. a. szeretetreméltó bájjal s tömör csengésű hangon több dalt énekelt, a melyek közül Chopin lithváni dala keltett méltó fel-tűnést. Az est kimagasló mozzanatául a Dr. Matyéka, Lincz H. és Adler Jakab urak és Brennerberg kisasszony által művészi összhangban előadott Mozart féle G-Dur vonós négyest kell tekintenünk. A városi zenekar Kéler Béla magyar hangverseny ouverture-jét s Beethoven nyolczadik symphoniájának megragadó szépségű Allegretto scherzandóját kitűnően juttatta érvényre. Végül a „Dalárda” Lachner „A zene dicsénete” cz. vegyes karát adta elő gondos betanulással s mély benyomást keltett hangfestéssel.

A hangversenyt táncz követte, mely fesztelen jókedvvel folyt hajnalig.

Rendőri hírek. A cselédváltoztatás szabályai. Az új év közeledtével a gazdák érdekében czélszerűnek mutatkozik, a cselédváltoztatásra vonatkozó legfontosabb határozmányokat föleleveníteni. — Mindenek előtt arra emlékeztetünk, hogy egész évre kötött cselédszerződéseknél a felmondási idő hat hetet tesz, miért is a felmondásnak úgy a gazda, mint a cseléd részéről e hó tizenötödikig meg kell történnie. Ennél a következő fontos határozmányok mérvadók:

„(A törvény 79. §-a.) A végből, hogy a szolgálatból kilépni és ujra elszegődni akaró cseléd ezt törvényes alakban és akadálytalanul tehesse, köteles a gazda a cselédnek 15 kros bélyeggel ellátott elbocsátási bizonyítvány adni, a melyre a bélyeget a szolgálati viszonyt felmondó fél szolgáltatja és melyben a cseléd úgy minősítendő, mint az a szolgálati könyvben fog történni; ebben az is megjegyzendő, hogy a cselédnek rendes szolgálati könyve van. Ha a gazda e bizonyítványt a felmondás után 48 óra alatt kiadni vonakodik és arra törvényes oka nincs, azt a hatóság teljesíti és ily gazda annyiszor a meny-nyszer, 10 frtig terjedhető bírsággal sújtathatik.”

„(A törvény 80. §-a.) Ezen elbocsátási bizonyítványt a cseléd a szegődéskor az új gazdának átadni, ez pedig azt átvenni és megőrizni köteles.”

*) Mult számunkból tévedésből kimaradt.

A mely gazda ezt elmulasztja, 25 frtig terjedhető bírsággal fenytendő és azonfelül az esetben, ha a cseléd később egy másik gazdához szegődik, ki e bizonyítványt magánál tartja, az előbbi az utóbbitó kártérítést nem követelhet.

Tanítógyűlés. A „Nagy-küküllőmegyei hiv. tanítótanárság” bükkösi köre Konecz József elnöklete alatt november hó 8-án tartotta őszi rendes gyűlését. Tárgyai voltak: Dániel Róza a III. osztályban ismertette az ige három főidejét. A tanítás bevégezése után annak bírálata következett, mely szerint a tanítás sikerültnek nyilvánított.

Scholder Gizella „A tanítógyűlésekről” című tételről olvasott fel. Az értekezőnek odaadó munkásságaért köszönetet szavaztak. — A tárgysorozat rendén Bartha Mózes tanítónak kellett volna felolvasást tartania, mi azonban az illetőnek hivatalos elfoglaltsága miatt a jövő gyűlésre halasztatott. A tavaszi gyűlés helyül Bükkös jelöltetett ki. Miután a kör tisztviselőinek megbízatása lejárt, elnök a bizalmat megköszönve, úgy a saját, mint tisztársai nevében lemond.

Mielőtt a tisztújítás megajtetett volna, a gyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a volt tisztviselőknél. Volt elnök egészségi szempontból vonakodott tisztét újból elfogadni, miért is a következők lőnek közfelkiáltással megválasztva és pedig elnök: Jenne Ede, jegyző: Szabó Mózes, pénztárnok: Scholder Gizella.

Miután elnök a gyűlés bizalmát megköszöni, a gyűlést bezárja.

Iskolalátogatás. Horváth László, Kis- és Nagy-Küküllő vármegyék tevékeny tanfelügyelője, folyó hó első hetében a kerülete keleti részében lévő iskolákat látogatta meg. Nevezetesen volt Kőhalomban, Datkon, Hévizben, Alsó-Rákoson, Ürmösön. Kiválón Rákosra volt nehéz eljutnia, mert a hidépítő vállalkozó annyira buzgón fogott hozzá a hidak építéséhez, hogy Turzon és Rákos között egyszerre mind a 8 hidat fölszedette s az utasoknak csak nagy bajjal lehetett a vizmosásokon, sáros-vizes árkon átvérődni. Az iskolák mindenütt rendben voltak. Datkon nem kevés kellemetlenséget okoz az, miszerint az iskola részére emelt új épület, melynek még október elejére készen kellett volna lennie, a vállalkozó hanyagsága miatt még máig sincs készen s az iskola-zást ujjalag a régi rozszant és szűk helyiségben kellett megkezdni.

Orth János. Mint Fiuméből jelentik, az exfőherczeg Jelenics és Mayer kapitányok kíséretében tényleg Valparaiso felé vette útját. Jelenics ugyanis július 16-án Buenos Ayresből levelet írt Kostre-nában (Fiumétól egy órányira) lakó nejehez, melyben reményét fejezte ki hogy, e levél neje kezéhez jut, hogy továbbá úgy ő, mint az összes személyzet teljesen jól vannak; a hajó kitűnően van építve és élelmi szerekben sincs hiány. Jelenics e levélben fölötte dicsérőleg emlékezik meg ura, Orth János szívjóságáról és végül megjegyzi, hogy legközelebbi levelét Valparaisoból fogja küldeni. Egyáltalában fumei tengerész körökben senki sem hiszi, hogy Orth Jánost és hajóját szerencsétlenség érte volna.

Koch módszere. A „Pharmazeutische Ztg.” következőleg nyilatkozik a Koch módszeréről: Jelen esetben beoltásról van szó, és pedig oly bacterium-faj beoltásáról, mely tenyésztés által mérgező hatását nagy mértékben elvesztette, annyira, hogy az utolsó nemzedék az emberi szervezetre épen nem veszélyes. Ha már most ez a meggyengített bacterium-nemzedék a vérkeringés körébe jut, nemcsak maga nem fejt ki semmiféle mérgező hatást, de még a gümőkór bacillusai által termelt mérget is neutralizálja. Egy nagyon elterjedt elmélet szerint ugyanis a bacteriumoknak az emberi szervezetre gyakorolt gyilkos hatása nem maguktól a bacteriumoktól, hanem általuk termelt mérgező anyagoktól, melyet az orvosok általában ptomain-nak neveznek s ez elmélet szerint az idült fertőző betegségek, melyeket bacteriumok hoznak létre, voltaképen idült mérgezések. — Koch eljárása szerint a gyógyulás lényege abban áll, hogy a meggyengített bacterium-ivadék a gümö-bacillusok által termelt mérget neutralizálja, vagy valami módon megsemmisíti.

Egy új óriási terv foglalkoztatja jelenleg Irország és Skócia lakosságát. Arról van szó, hogy a tenger alatt, mely Irországot tudvalevőleg elválasztja Skóciától, vasuti összeköttetés hozassék létre. Az erre vonatkozó terv Barjum mérnöktől ered, ki ismertette tervét a belfasti városházon tartott népes értekezleten. Az 500 láb mélységű ir tenger-csatorna alatt építendő alagút 43 méterföld hosszú lenne és mintegy 150 lábnyira vezetne a tengerfenék alatt. A

költségek összesen csak 8 millió font sterlingre rugnának és az egész mű 10—12 év alatt elkészülhetne. Ezen alagút rendkívüli előnyöket nyújtana a kereskedelemnek, mert elkészülése után Londonból Belfastig 11 óra, Glasgowból Belfastig 4 óra alatt lehetne elérni.

Ládába csomagolt utasok. Párisból rják: A Zeitung Hermann szabómester kalandját utánozta egy fiatal spanyol varróleány és mintegy 20 esztendő s néger szakácslegény; Barcellonából ládában hozta őket a személyvonat Párisba. Turpisságuk a vonat megérkezése alkalmával kiderült s őket a rendőrséghez kísérték. A lánán e felírás volt olvasható: „Tűkör, könnyen török.” Még nem tudják annak nevét, ki a gonddal kibélelt ládát feladta. Az utazás 2¹/₂ napig tartott.

Apjának az apósa. W. berlini háztulajdonos 63 éves, fia ifj. W. zenész 30 éves; S.-né háztulajdonosnő 45 éves és Klára nevű leánya 19 tavaszt látott a nélkül, hogy valaha időleges vakságban szenvedett volna. A fiatal W. megszerette s eljegyezte a szép Klárát, de a leendő após is beleszeretett jövőendőbeli menyébe, megkérte és elnyerte. Fia ekkor fogta magát s boshzúból elvette volt menyasszonya anyját s ily módon a saját atyjának apósa lett.

A ki mindig következetes. Éjfél utött. Halottak napján a temetőben kialudt az utolsó gyertyaláng is, leszállt az éj. Egy sötét alak közeledik a temető kapujához, kezében koszorút tartva. Az ő megállítja: „Miért zavarja a temető csöndjét?” — „Koszorút hoztam a feleségemnek!” — viszonzá a sötét alak. „Este kellett volna jönnie” — förmed rá az ő. „Ostoba kend ahhoz, — feleli a sötét alak. — A boldogult még életében hozzá volt ahhoz szokva, hogy csak éjjél után lásson engemet.”

Irodalom.

A legelevenebb, a legactualisabb hetilap „A Hét” utolsó számában Murai Károlynak, a „Huszárszerelm” szerzőjének arcképét közli érdekes intim csevegés kíséretében. Közül továbbá Murai Károlytól „Mindent idejében” című drámai apróságot, melyet műkedvelőknek előadásra igen ajánlhatunk. Orth Jánossal, a nyomavesztett habsburgi herceggel két cikkben foglalkozik. Bodon Józseftől, a rég hallgató kitűnő írótól pompás rajzot közöl. Edvi Illés Károlytól „A szerelem mint bünszerző” címmel egy kis jogtudományi fejtegetést és „Rococco és etiquette” címmel egy jól megírt kis kulturtörténeti esszét mutat be. Legérdekesebbek azonban a lap actualis rovatai, szellemesebb apróságok, mozaikja. Nem ajánljuk eléggé melegen ezt a distinguált, előkelő kis lapot, mely munkatársait a legjobb erőkből toborozza.

„A Hét” előfizetési ára egész évre 10 frt, fél-évre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. [Előfizetési pénzek „A Hét” kiadóhivatalába: Magyar Tudományos Akadémia palotája Budapest, küldendők.

„Ne ölj.” E cím alatt Tolstoj Kreutzer sonatájára egy igen érdekes választ közöl épen most a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi lap. A választ, mely elbeszélés alakjában czáfolja Tolstojnak a szerelemre s a házasságra vonatkozó tanait, Galitzyn Dimitry herceg kéziratából fordította a „Képes Családi Lapok” szerkesztője: Brankovics György. Az elbeszélés alakjában írt kritikára ezennel felhívjuk olvasóink figyelmét.

Közgazdaság.

Szállítás a cs. és kir. közös hadsereg részére.

A cs. és kir. közös hadügyministerium az 1891. évre 5600 drb. téli pokrócz-, 8500 nyári pokrócz- és 7100 lovassági lótakaró szükségletét nyilvános ár-

lejtés útján szándékozik biztosítani. E cikkek a beharózási intézetekben megtekinthető 1889-iki minta szerinti minőségben és méretekben kívántatnak.

A minőség, átvétel s egyéb föltételek iránt minden hadtest intendaturája tájékoztat, valamint a kereskedelmi és iparkamara is. E czélra a föltételek ivenkint 4 krért megszerezhető füzetekben is közzétették s melyek az intendaturában kaphatók.

Az árlejtés 1890. november 20-án ejtetik meg a közös hadügyministeriumnál.

Nagy-Szeben, 1890. nov. 5-én.

A 12. hadtest intendaturája.

Brassói vasútforgalom.

Vonatindulások.

Budapest felé: vegyesvonat reggel 4 órakor; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvonat reggel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 p.-kor; vegyesvonat délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonatérkezések.

Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 p.-kor; vegyesvonat este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől; gyorsvonat délután 2 óra 13 perczkor; személyvonat este 7 óra 21 p.-kor; vegyesvonat délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeálról.

Brassói piaczi árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. november hó 13-án.

Róman papirpénz à 20 frank	9-10 vétel 9-13 eladás
ezüstpénz à 20	9-04 " 9-08 "
Napoleon'd'or (aranypénz)	9-11 " 9-14 "
Török lira	10-45 " 10-48 "
Arany	5-40 " 5-45 "
Orosz papirrubel	138.— " 140.— "

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllöm. részéről: Gyöngyössy István (D.-Szt.-Márton)
Laptulajdonos: Harmath Lajos.

HIRDETME NYEK.

5889.—1890. p.-sz.

(18) 1—1

Hirdetmény.

A fogarasmegyei Oláh-Ujfalva községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889 évi 45896. sz. igazságügymin. rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására, esetleg a mennyiben érdekelt felek a fent idézett igazságügyministeri rendelet szerinti eljárást el nem fogadják, a folyamatban lévő arányosítási pernek érdemben folytatására határidőül 1890. évi december hó 9-ének délelőtti 9 órája GRID község hivatalszobájába kitűztett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelemztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, — ezennel idéztetnek.

Brassó, 1890. november hó 4-én.

A kir. törvényszék üléséből:

Deési, elnök. Bene, jegyző.

MEGHIVÓ.

A „Brassói Magyar Polgári Kör” saját helyiségeiben f. november hó 16-án (vasárnap) délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést

tart, melyre tagjait ezennel tisztelettel meghívja.

Ezen gyűlés egyik fő tárgyát egy betegségyező egyeslet létesítése fogja képezni, mit az ügy barátainak figyelmébe ajánl

(3) 2—3 az elnökség.

Sz. 1467.—1890. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, miszerint sz.-orményesi Kloos Mihály végrehajtónak odavaló Gottschling Péterné sz. Riemer Mária végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. járásbíróság területén lévő Sz.-Örményes községben fekvő, a 6. számú A + 1—9., 12. és 14—34. rendszámu és

összesen 736 frtra becsült ingatlanokra az egyenként kitett becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti és egészbeni árverést elrendelte, és hogy ezen ingatlanok az 1890. évi december hó 5-ik napján délelőtti 10 órakor Sz.-Örményes községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv.-cikk 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Erzsébetváros, 1890. szept. 12.

A kir. törvényszék

mint telekkönyvi hatóság.

(9) 1—1

Két ügyvédjelölt

keres csinosan butorozott egy vagy két szobát. Ajánlatok „Ügyvédjelöltek” cím alatt kéretnek sürgősen a „Brassó” kiadóhivatalába. (24) 1—1

Sz. 1079.—1890. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hosszuaszó kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni földhitelintézet végrehajtónak ifj. Ziegler György és neje Ziegler Zsuzsanna végrehajtást szenvedők elleni 64 frt 87 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a hosszuaszó kir. járásbíróság területén fekvő Zsidve község 24. számú telekjegyzőkönyvében A + 1, 3—12, 14—16. és 18—25. rendszámok alatt foglalt s ifj. Ziegler György és neje tulajdonát képező s összesen 532 frt 50 kr-ra becsült ingatlanokra az egyenkénti becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi december hó 17-ik napján délelőtti 9 óra-

kor Zsidve község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, — vagy 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hosszuaszó, 1890. július hó 11.

A kir. járásbíróság m. telekkönyvi hatóság.

Kelemen,

kir. járásbíró.

(21) 1—3

Eisenstein M. és fiai

posztó- és rövidáru-üzletében

egy segéd, jó árusító és ki a három országos nyelvet bírja, azonnal fölvetetik. Azok, kik csinosan irnak és az irodai szakban jártasak, előnyben részesülnek. (7) 3—3

LOEW MÁTYÁS

Rövidáru üzletében

egy segéd, ki a három nyelvet bírja és jó elárusító, azonnal felvétetik.

Ügyanott egy jó iskolai bizonyítványokkal ellátott TANONCZ is alkalmaztatik. (11) 2-3

Szám 6132.—1890.

Pályázati hirdetmény.

Brassó megye hétfalusi járás Zajzon nagyközségben nyugdíjazás foly-

tán üresedésbe jött, 400 forint évi fizetés, természetbeni lakás és szabályrendelileg megállapított munkadíj javadalmazással egybekötött közégi jegyzői állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy jogosultságukat igazoló folyamodványukat folyó évi december hó 5-ig alólirtoz annyival bizonyosabban adják be, mivel elkésett folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Hosszufalu, 1890. november 2.

Henter Gábor,

főszolgabíró.

(6) 3—3

Butor üzlethelyiség-változás.

Alólírott értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy butorüzletemet a Kapu-utcza 48. sz. alatti saját házamba helyeztem át, a hol mindenemű butorokkal a legjutányosabb árért szolgálók.

Teljes tisztelettel

1) 4—10

PAPP FERENCZ.

Ügynökök

havi fizetéssel

és magas jutalékkal azonnal felvétetnek. A képviselőt mellékfoglalkozásképen is átvehető. Óvadékképesek helyi raktárt is kaphatnak.

Pályázatok „Fix fizetés” alatt - Danneberg J. ügynöki irodájához Bécsbe, belváros Kumpfgasse 7. sz. alá intézendők. (13) 2—3

HIRDETÉSEK fölvétetnek a kiadó-hivatalban.